

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 21 grudnia 2023 r.,
wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Ryszarda Witkowskiego
od udziału w sprawie kasacyjnej o sygn. akt IV KK 396/23,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Ryszarda
Witkowskiego od udziału w sprawie kasacyjnej o sygn. akt IV KK
396/23**

UZASADNIENIE

Obrońca J.D. pismem z dnia 22 września 2023 r. wniósł: wniosek o przeprowadzenie badania realizacji wymogów bezstronności i niezawisłości w trybie art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym oraz wniosek w trybie art. 41 § 1 k.p.k. o wyłączenie SSN Ryszarda Witkowskiego od rozpoznania sprawy kasacyjnej (sygn. akt IV KK 396/23). Ten ostatni wniosek zarządzeniem Prezesa Izby Karnej został 23 listopada 2023 r. przekazany do rozpoznania w niniejszym postępowaniu KRI 293 jako wniosek o wyłączenie sędziego. Wnioskodawca wskazał w nim, że w niniejszej sprawie zachodzi uzasadniona wątpliwość co do bezstronności sędziego wynikającej z wadliwości powołania na stanowisko sędziego oraz niemożność uznania składu sądu orzekającego za bezstronny sąd ustanowiony ustawą. Podkreślono, że wątpliwości te pozostają szczególnie aktualne w przypadku sędziów byłej Izby Dyscyplinarnej SN, w której do chwili

likwidacji w lipcu 2022 r. zasiadał sędzia. Podniesiono wreszcie, że przedmiotem rozpoznania w kasacji będzie m.in. zarzut wystąpienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu wynikającej z zasiadania w nim sędziego powołanego na urząd w procedurze z udziałem wadliwie ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa. Orzekanie przez SSN Ryszarda Witkowskiego prowadziło zatem do orzekania także we własnej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Powody uwzględnienia wniosku w tej sprawie są oczywiste. Występuje bowiem zbieżność zarzutu wadliwości powołania sędziego mającego rozpoznać kasację w sprawie IV KK 396/23 oraz wynikającego z tych samych okoliczności zarzutu wadliwości dotyczącej sędziego objętego zarzutem zawartym w kasacji. Konieczność wyłączenia od orzekania SSN Ryszarda Witkowskiego w niniejszym postępowaniu nie ulega zatem wątpliwości. Wynika w sposób oczywisty z istoty gwarancji bezstronnego orzekania przez sąd i sedna zakazu *nemo iudex in causa sua* (por. postanowienie SN z 28 września 2022 r., IV KK 333/22, postanowienie SN z 8 sierpnia 2023 r., III KK 22/23). Zatem oczywistym jest, że to w interesie całego systemu prawnego, a bezpośrednio w interesie wymiaru sprawiedliwości leży, by nie powstało w odbiorze zewnętrznym, tj. w odczuciu społecznym przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy przez sąd w sposób obiektywny (por. też postanowienie SN z 25 listopada 2010 r., V KO 96/10). Potrzeba jej ochrony została już należycie utrwalona w orzeczeniach Sądu Najwyższego, zapadających w sprawach opartych na zarzutach zbliżonych do podniesionych w niniejszej sprawie, co czyni zbędnym czynienie szerszych rozważań w tym zakresie (zob. postanowienie SN z 6 września 2022 r., sygn. akt II KK 44/21, postanowienie SN z 16 września 2022 r., sygn. akt III KK 339/22).

Dodać trzeba, że zagadnienie, które wystąpiło na gruncie niniejszej sprawy było przedmiotem obszernej analizy w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I - 4110 - 1/20 (OSNKW 2020/2/7) oraz w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22), a w zakresie statusu Krajowej Rady Sądownictwa

także w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22. Zachowują one swoją aktualność także na gruncie niniejszej sprawy.

Przypomnieć też trzeba, że uznawanie gwarancji *nemo iudex in causa sua* za fundament bezstronności sędziego powinno skutkować w konkretnej sprawie eliminacją wadliwego mechanizmu prowadzącego do wyznaczania do sprawy sędziów, do których bez potrzeby głębszej analizy odnieść można zbliżone zarzuty, co te które uznano po wielokroć za skuteczne. Leży to niewątpliwie w interesie wszystkich sędziów, samego sądu w którym orzekają, wymiaru sprawiedliwości oraz w interesie stron postępowania. Koniecznym jest zatem takie ukształtowanie składu orzekającego Sądu Najwyższego, który od tych zarzutów będzie wolny.

Z tych powodów postanowiono jak w sentencji.

(kf)

[ał]